

СУСПІЛЬСТВО

Олександр Пономарів. Вічна Покрова

14 жовтня 2020, 22:10

(Рубрика «Точка зору»)

Валерій Ясиновський

Сиротіємо...

Ідуть у засвіти Титани, опускаючи на наші рамена уселенський тягар.

Залюднюють світлими душами святі небесні катедри, щоб уже звідти зоріти на нас, учнів своїх, зором Тих, хто знає все. Пильним усевидющим поглядом не впокоєної вічності, а доскіпливої Перестороги і вимогливого Сподівання.

Олександр Данилович Пономарів.

Дивовижно сплів у цій постаті Творець непідробну м'яку інтелігентність з істинно бійцівською, сталевою непохитністю. З могуттю Жерця Храму, якому він офірував своє Земне Причетництво.

Святого Храму Української Мови. Того предвічного Слова, що незрушно стоїть на сторожі коло нас і на чатах України.

Для мене він був хрестоматійним Шістдесятником. Не в університеті, тоді він іще тільки-но починав своє викладацтво, делікатно, у тіні блискучої Алли Петрівни Коваль.

Ми, випускники 1981-го, здається, були першими, кого взяв під крило Олександр Данилович, тоді ще не увінчаний славою професор, а лише старший викладач. Вів семінарські заняття з практичної стилістики.

На перший погляд – викапаний тип героя раннього Тичини. «Срібнотонний». Але то була тільки видимість. Бо згодом і ми відчули, як в оцій інтелігентно-пастельній оболонці нуртує міцна воля, яка там потужна опірність тогочасним партійно-ідеологічним «святощам».

Він миттєво париував агресивний російськомовний кіч, спроби відмазатися від занять, бо «я с русского города і ми тяжело по-укрAїнскі», а тим паче будь-які наміри – вільні чи невільні – упослідити українську мову.

Міг так убрити самовпевненого неука, що від сірки його слів це неуцтво світилося на вузьколобих роками.

Якось почув, що ми з одногрупником Олегом Біликом мешкаємо в одній гуртожитській кімнаті зі студентами-греками. «Товариство, можна я до вас навідаюся? Поспілкуюся з носіями мови. Я ж завершую перекладати українською Яніса Ріцоса».

І якогось вечора прийшов. Пили грецький чебрецевий чай з українським бубликами і грецьким-таки медом, а він допізна про щось жваво жебонів новогрецькою з нашим Христосом і Дімітрасом, які аж пашіли од задоволення поговорити своєю рідною мовою з українцем, та ще й про таку знакомиту постать.

Наші друзі-греки обожнювали Ріцоса: практично кожен із їхнього студентського земляцтва мав опасистий – з виду наче Біблія – том його віршів і поем. Вони часто і виспівували їх як псалми: Ріцос був для них «орфеєм комунізму», «елладським Маяковським»...

За місяць чи два ми вже тримали в руках свіжі-пахнющі томики українськомовних поезій Яніса Ріцоса – подарунок Олександра Даниловича.

Він уповні постав для мене Шістдесятником пізніше, наприкінці 1980-х, коли я й сам збагатився знаннями не з тогочасних підручників та хрестоматій. Коли доля нас звела у знаменитому Хорі «Гомін» Леопольда Ященка. Він не співав, але часто бував на концертах. Чомусь особливо запам'ятав його у Гідропарку, на святкуванні Івана Купала: сидів у добірному товаристві В'ячеслава Чорновола, Івана Гончара, Сергія Плачинди, Анатолія Мокренка... І саме присутність його, мого викладача, розковувала, знімала з мене, тодішнього соліста, звичний трем вічного хвилювання перед глядачем.

Востаннє ми поговорили біля Володимирського собору. На панаході-прощанні з Леопольдом Ященком. Вони були давніми і добрими приятелями.

Випадали ще стрічі на Дні факультету, але у тій вічній шамотні вичерпувалися кількома вітальними приязнimi словами.

«Яка житейська насолода буває вільна від печалі?»

Він пішов на Покрову, під нетлінний омофор Заступниці. Але залишив нам Храм. Розкішний, величний, несмertний.

Вічнопам'ятний Воїне, у зброю Світла зодягнений, слава Тобі!

Дякую, Вчителю...

І доземно схиляю голову.

Валерій Ясиновський – журналіст, завідувач НВМ «Грінченко-інформ» Інституту журналістики Університету Грінченка

Думки, висловлені в рубриці «Точка зору», передають погляди самих авторів і не конче відображають позицію Радіо Свобода

ДІВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Помер український філолог Олександр Пономарів

ДІВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Путін розпочав війну проти України з мовної агресії в 2013 році – ексрадник президента Росії

© Радіо Свобода, 2022 | Усі права застережено.